

Factsheet Zelfstandigen in crisis

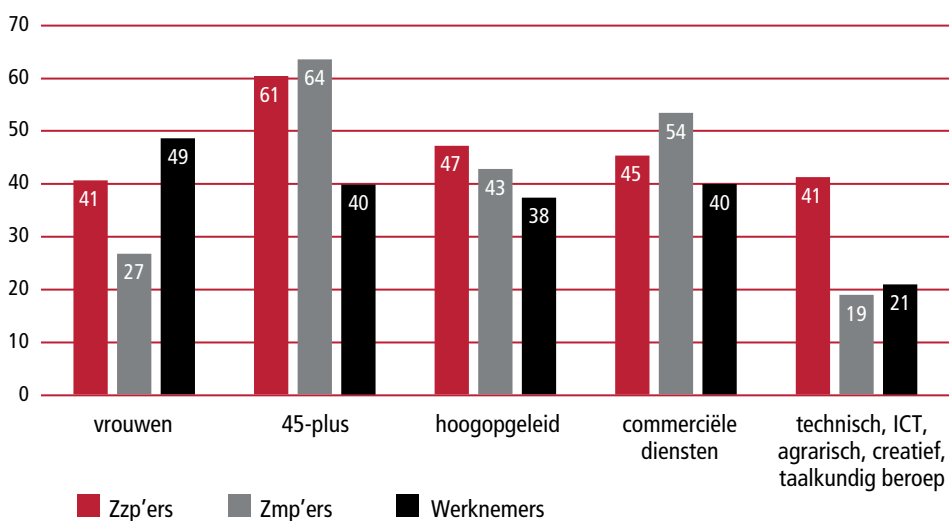
Onderzoeksvragen

In hoeverre heeft de coronacrisis bestaande verschillen tussen zelfstandigen (in het bijzonder in Amsterdam) vergroot en/of nieuwe ongelijkheden gecreëerd?

In welke mate heeft de inkomensondersteuning door de overheid deze ongelijkheden verzacht of verscherpt?

Zelfstandigen zijn vaak man, relatief oud, hoogopgeleid en werkzaam in de commerciële dienstensector en in een technisch of creatief beroep

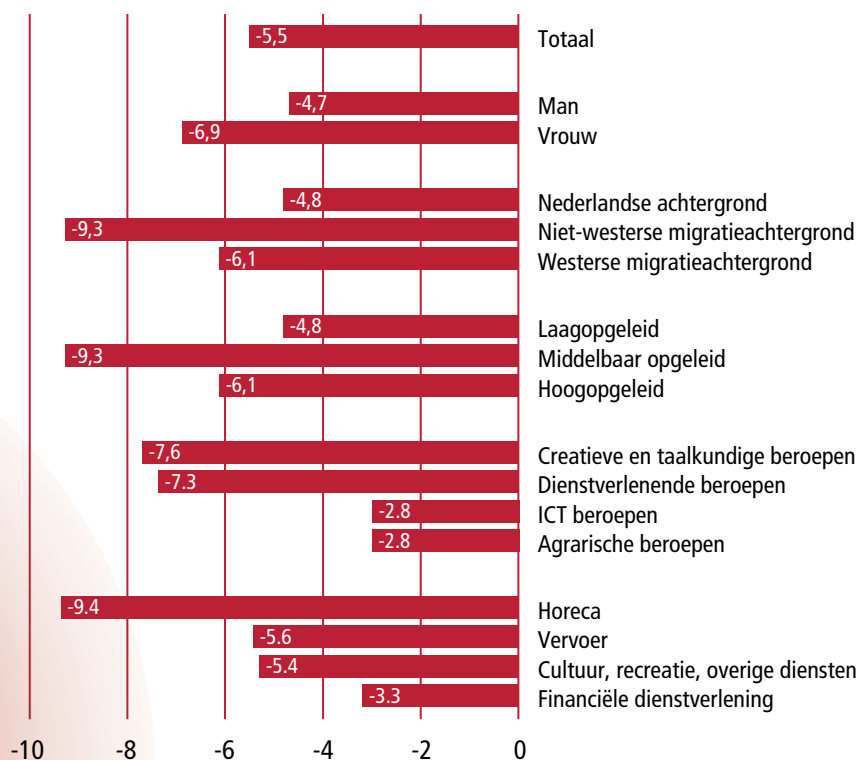
Zelfstandigen vergeleken met werknemers (aandeel per categorie in %)

Vrouwelijke zelfstandigen, zelfstandigen met niet-westerse achtergrond, met een creatief of dienstverlenend beroep en werkzaam in de horeca zagen hun aantal gewerkte uren het sterkst terugvallen

Verandering in gewerkte uren

(in 2e-4e kwartaal 2020 t.o.v. 1e kwartaal 2020)

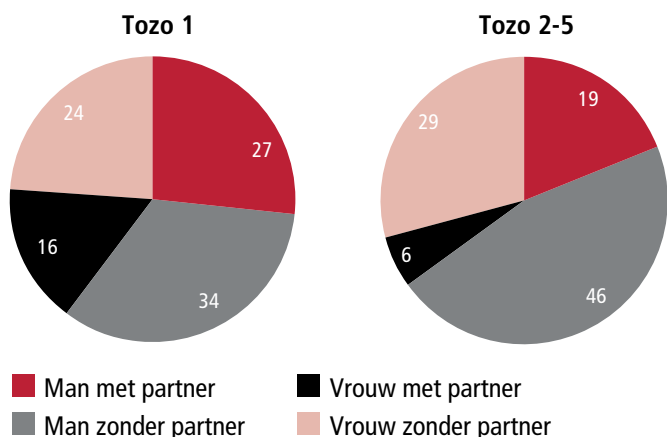

De impact van de coronacrisis varieerde sterk tussen zelfstandigen

Een orkestmusicus: 'We zaten de generale repetitie te doen. En toen in de pauze begon iedereen op z'n telefoontje te kijken. Nou, toen kwam het management naar voren: "Ja, het spijt me, jongens. We moeten nu allemaal naar huis, alles wordt per direct stilgelegd."'

Een gerechtstolk: 'Ik heb in de coronatijd alleen maar meer werk gekregen op alle vlakken. En ja, dat klinkt heel oneerbiedig, maar de verdachten die bleven komen. Dus voor mij werd het werk alleen maar meer en niet minder.'

Aanvragers Tozo 1 en Tozo 2-5 naar sekse en wel/geen partner (% van totaal)

Weinig gebruik van aanpassingsstrategieën

Slechts weinig zelfstandigen wisten de vermindering van werkzaamheden te compenseren door een andere klantenkring te zoeken, ander werk te gaan doen of in loondienst te treden. Een partner met een eigen inkomen kon het inkomensverlies verzachten, maar slechts zelden ging de partner méér uren werken.

Inkomenssteun door de overheid

Zelfstandigen van wie de inkomsten door de lockdown-maatregelen sterk terugvielen konden een beroep doen op de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo). Er waren vijf Tozo-rondes. Vanaf Tozo 2 werd ook het partnerinkomen meegewogen bij de toekenning, waardoor minder zelfstandigen met partner en minder vrouwen Tozo kregen.

Ervaringen met het aanvragen van Tozo

De meeste zelfstandigen vonden het aanvragen van Tozo redelijk gemakkelijk, maar er waren uitzonderingen.

Een cateraar: 'Die formulieren, het was ook totaal onduidelijk. En dan stond er in dreigende taal "als u dat nu bijlevert, dan krijgt u een boete", nou echt, het was echt vreselijk.'

Aanbevelingen

De veerkracht en flexibiliteit van zelfstandigen in een crisis zouden moeten worden vergroot.

Er moet geen aparte inkomensverzekering voor zelfstandigen komen, maar de toegankelijkheid van de bijstand voor zelfstandigen (het Bbz) zou moeten worden vergroot.